

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MOLDE

middelskole og latingymnasium.

Årsberetning

for

1886 · 1887.

Kristiania.

Det Steenske bogtrykkeri.

1887.

MOLDE

middelskole og latingymnasium.

Årsberetning

for

1886-1887.

Kristiania.

Det Stønske bogtrykkeri.

1887.

I. Skolens forstanderskab.

Rektor
Magistrat } ex officio.

Overtoldbetjent M. T. Lyng
Telegrafstationsbestyrer O. Berg } gjenvalgte $\frac{1}{2}$ 1884.

Læge E. Kaurin, valgt $\frac{1}{2}$ 1884.

II. Lærerpersonalet.

Rektor Alexander Brinchmann, cand. mag., født 1826, adjunkt 1849, rektor 1859.

Overlærer Tobias Annæus Owren, cand. mag., født 1831, adjunkt 1859, overlærer 1875.

— Jørgen Laurentz Wilhelm Dietrichson, cand. real., født 1841, ansat 1877.

Adjunkt Johan Andreas Schneider, cand. mag., født 1847, ansat 1876.

Under hans sygdomsforfald i skoleårets 2den halvdel vikarierede stud. theol. Tønnes Gjendem, undtagen i latin i 3, hvori Schneider selv besørgede undervisningen i sit hjem.

— Karl Even Bjørset, tillige sanglærer, cand. mag., født 1854, ansat fra skoleårets begyndelse ved konstitution af undervisningsdepartementet, fra 8de januar 1887 ifølge kongelig resolution.

Klasselærer Oscar Waldemar Knudsen, tillige gymnastiklærer, født 1853. Premierlieutenant, officier fra 1875, central-skoleexamen 1881; ansat 1884.

Klasselærer Fredrik Herman Fladmark, cand. theol., født 1860; ansat 11te november 1886 efter at have vikarieret fra skoleårets begyndelse.

Førstelærerinde og inspektrice Anna Bentzen, født 1862; ansat fra 1ste oktober 1886. Tiltrådte fra nytår 1887. I 1ste halvdel af skoleåret vikarierede Marie Scharffenberg.

Håndarbejds lærerinde for pigeafdelingen Kaja Bjørset, antagen fra skoleårets begyndelse.

Pedeltjenesten udføres fremdeles af den i 1884 afdøde pedels enke Elen Larsen.

III. Disciplene.

a. Antal.

	3die kvartal 1886.	4de kvartal 1886.	1ste kvartal 1887.	2det kvartal 1887.	
Middelskolen.	I. 7 gutter. 3 piger.	7 gutter. 3 piger.	7 gutter. 3 piger.	7 gutter. 3 piger.	
	II. 6 g.	8 g.	8 g.	8 g.	
	III. 4 g.	4 g.	4 g.	4 g.	
	IV. 10 g. 3 p.	10 g. 3 p.	10 g. 3 p.	10 g. 3 p.	
	VE. 3 g. 9 p.	3 g. 9 p.	4 g. 9 p.	4 g. 9 p.	
	VI. 4 g. 2 p.	4 g. 2 p.	4 g. 2 p.	4 g. 2 p.	
	VII. 4 g.	3 g.	3 g.	3 g.	
	Latingymnasiet.		1 p.	1 p.	1 p.
		1 1	1	1	1
		2 4	4	3	3
	3 1	1	1	1	
Samlet antal	59	61	61	61	

- b. Aldersforhold mellem de forskjellige klasser:
 a) Gjennemsnitsalder ved begyndelsen af skoleåret.
 b) Normalalder.

		a.	b.
Middelskolen	I gutter	10	9
	piger	10.5	
	II	10.5	10
	III	11.3	11
	IVE gutter	12.8	12
	piger	14	
	VE gutter	15	13
	piger	14	
	VIE gutter	15.5	14
	piger	17.5	
	VIL gutter	14.2	14
Latingymnasiet	1	16	15
	2	17	16
	3	21	17

c) 49 hjemmehørende i byen, 10 på landet.

IV. Fagfordelingen.

Rektor Brinchmann.

Græsk i 2 & 3 . . .	7 timer
Fransk i 1 & 2 & 3	3 —
Latin i VIL . . .	7 —
	<hr/>
	17 timer

Overlærer Owren.

Latin i 1 & 2 . . .	9 timer
Historie i 1 & 2 & 3	3 —
— i VI . . .	3 —
— i VE . . .	3 —

Tysk	i 1	1 timer
Græsk	i 1	6 —

25 timer

Klasseforstander i 1 & 2.

Overlærer Dietrichson.

Mathematik	i 1 & 2 & 3	3 timer
—	i VI	6 —
—	i VE	5 —
Naturkundskab	i VI	1 —
—	i VE & VI	1 —
—	i VE	2 —
—	i III & IVE	2 —
—	i II	2 —
Geografi	i VI	2 —
—	i VE	2 —

26 timer

Klasseforstander i VI.

Adjunkt Schneider.

Norsk (og oldnorsk)	i 1 & 2 & 3	4 timer
—	i VI	3 —
Latin	i 3	7 —
Tysk	i VI	7 —
—	i III	5 —

26 timer

Klasseforstander i 3.

Adjunkt Bjørset.

Engelsk	i VIE	5 timer
—	i IVE	5 —
Tysk	i II	6 —
Norsk	i VE	3 —
—	i III	2 —
Fransk	i VI	2 —

Geografi i I . . .	2 timer
— i I & II	2 —

27 timer

Sang i alle klasser	4 —
---------------------	-----

31 timer.

Klasseforstander i I & II.

Klasselærer Knudsen.

Historie i I & II . . .	3 timer
-------------------------	---------

Geografi i III & IV ^E	2 —
----------------------------------	-----

Mathematik i I & II . . .	4 —
---------------------------	-----

— i III . . .	2 —
---------------	-----

— i III & IV ^E	3 —
---------------------------	-----

— i IV ^E . . .	3 —
---------------------------	-----

Skrivning i III	} . . . 2 —
-----------------	-------------

Tegning i IV ^E	} . . . 2 —
---------------------------	-------------

— i II & III . . .	2 —
--------------------	-----

— i V ^E & VI ^E	1 —
--------------------------------------	-----

Skrivning i I . . .	1 —
---------------------	-----

— i I & II . . .	3 —
------------------	-----

26 timer

Gymnastik i alle klasser	9 —
--------------------------	-----

35 timer.

Klasseforstander i III.

Klasselærer Fladmark.

Religion i 3 . . .	2 timer
--------------------	---------

— i 2 . . .	1 —
-------------	-----

— i 1 . . .	1 —
-------------	-----

— i VI . . .	2 —
--------------	-----

— i V ^E . . .	2 —
--------------------------	-----

— i IV ^E . . .	2 —
---------------------------	-----

— i III . . .	3 —
---------------	-----

— i I & II . . .	3 —
------------------	-----

Norsk	i IVE . . .	1 timer
—	i III & IVE	3 —
Tysk	i IVE . . .	4 —
Historie	i III & IVE	3 —
—	i III . . .	1 —
		28 timer

Klasseforstander i IVE.

Inspektrice Anna Bentzen.

Norsk	i I . . .	4 timer
—	i I & II	4 —
—	i II . . .	1 —
Tysk	i VE . . .	4 —
Engelsk	i VE . . .	5 —
—	i 2 . . .	2 —
		20 timer

Klasseforstander i VE.

Håndarbejds lærerinde Kaja Bjørset.

Håndarbejde i pigeafdelingen	
VIE & VE	3 timer
IVE & I .	3 —
6 timer.	

Fag.	Middelskolen.						Latingymnasiet.						
	I.		II.	III.	IV ^E .		V ^E .		VI.	1.	2.	3.	
	G.	P.			G.	P.	G.	P.	G.	P.			
Religion	3	3	3	2	2	2					1	1	2
Norsk	2	2+4	4+1	2+3	1	3	3	3			4	4	4
Tysk			6	5	4	4	4	E4L3			1		
Latin								L7			9	9	7
Engelsk					1	4	5	5				2	
Fransk								2			3	3	3
Græsk											6	7	7
Historie	3	3	1+3	3	3	3	3	3			3	3	3
Geografi	2+2	2	2	2	2	2	2	2					
Naturkundskab		2	2	2	2	1	1+1						
Mathem. fag.	1	3	3+1	2+3	3	3	2	3	6		3	3	3
Skrivning*)	1+3	3	2 ¹										
Tegning		2	2	1 ¹	1 ¹	1	L1						
Sum	3+23	30	30	6+24	4+24	30				30	30 + 2	29	
				30	28								

G = Gutter. P = Piger. De med klammer sammenfattede tal betegner kombinerede timer.

*) Skrivning i III, Tegning i IVE kombineret.

I sang, mellem 4 og 6 om eftermiddagen, har de ældste af gutterne dannet 1 parti, de yngste 1 sammen med de mindste piger; de ældste klassers piger har dannet 1 parti for sig.

I gymnastik har gutterne, delte i 2 partier, havt $\frac{1}{2}$ times daglig undervisning mellem 11 og 12, det ældste mellem 11 og $11\frac{1}{2}$, det yngste $11\frac{1}{2}$ —12. — Pigerne har gymnasticeret om eftermiddagen, 3 gange i ugen mellem 4 og 5. — Exercitie havde gutterne 3 dage høsten 1886 og 3 dage inde i examen.

I undervisningen i engelsk deltog af 2den gymnasialklasse 2 disciple i den 1ste halvdel af skoleåret. I fransk i middelskolen deltog af VI klasses disciple 4 på latin- og 1 på engelsklinjen. — For andre fag har ingen fritagelse fundet sted.

VI. Undervisningen

har været henlagt til formiddagstimerne fra 8—2, dog saaledes, at timen 11—12 hver dag har været anvendt til gymnastik (i sommertiden afvekslende med exercitie, tildels badning). Kun undervisningen i sang og for gymnasiet i engelsk, samt pigernes gymnastik har faldt paa eftermiddagstimer efter kl. 4.

Ved hvert af klokkeslettene 9, 10 og 1 ti minutter fri. Hver mandag kl. 9 og hver lørdag kl. 1 har den hele skole været samlet til andagt, ledet af klasselærer Fladmark.

I skoleaaret har været gennemgaaet:

I religion.

3. Matth. evang. på græsk, kapp. 14—28 læst; desuden repeteret det meste af evangeliet samt hele Nissens kirkehistorie.
 2. Matth. evang. på græsk, kapp. 1—9; Nissens kirkehistorie fra §. 35 ud.
 1. Nissens kirkehistorie forfra til § 35.
- VI. Vogts større bibelhistorie fra § 168 ud; repeteret hele bogen. Pontopp. forkl. 4de og 5te part; repeteret hele bogen. Nogle salmer.

- VE. Vogts større bibelhistorie §§ 168—203; forkl. fra 4de bøn ud. Alt læst og repeteret. Nogle salmer.
- IVE. Vogts bibelhistorie for borgerskoler fra «Det nye testament» til § 168; forkl. fra 2den tavle til 3die troesartikel. Nogle salmer.
- III. Vogts bibelhistorie for borgerskoler fra § 57 til § 96; i katekismen 4de og 5te part, bønner, børnelærdoms visitats, samt nogle sententser af Guds ord. Nogle salmer.
- II. Bibelhistorien forfra til § 57; i katekismen de 5 parter samt bønner. Salmer.
- I. Vogts lille bibelhistorie. — Katekisme de 4 første parter. Salmer.

I oldnorsk.

3. Nygårds læsebog 2den udgave. Læst og repeteret Kveldulv og hans sønner. Læst Hákonarmál og brudstykke af Hávamál. Repeteret resten af artiumspensum. Nygårds grammatik.
2. Nygårds læsebog 2den udgave. Egils saga, kapp. 1—22. Nygårds grammatik; formlæren indtil pronominerne.
1. Nygårds læsebog for begyndere læst og repeteret. Nygårds grammatik til «Verbernes bøjning».

I norsk.

I 1ste halvår:

- 3, 2 & 1. Holberg, Tullin og Ewald gennemgået biografisk og literaturhistorisk efter H. Lassens læsebog.

Skriftlige opgaver: 1. Hvad forstås ved nationalitet, hvorledes opstår den og hvorledes går den til grunde? 2. En oversigt over Holbergs forfattervirksomhed. 3. Selvvalgt opgave. 4. Om hukommelsen og dens nytte. 5. Vandets rolle i naturen, betragtet både fra det hensigtsmæssiges og fra det skjønnes standpunkt. 6. En skildring af den norske folkekarakter. 7. Beskrivelse af fremgangsmåden ved et håndverk eller en lignende praktisk syssel (alternativ: Historieskrivningens opgave).

I 2det halvår:

3. Skriftlige opgaver: 8. Hvad er øjemedet med oversættelser, og hvilke fordringer må overensstemmende dermed stilles til

en god oversættelse? (Skrevet 2 gange). 9. En sammenligning mellem den græske og den romerske nationalkarakter. 10. Om efterlignelsesdriften, betragtet både fra det nyttiges og det moralske standpunkt. 11. Skuepladsens indflydelse paa et folks tænkemaade og sæder. 12. Den sande og skjøne ungdommelighed. (Skrevet 2 gange.)

- 2 & 1. Udvalgt poesi og prosa samt literaturhistorie efter H. Lassens læsebog. «En fallit» af Bjørnson. «Den engelske lods» af Wergeland. Prøver på norsk landsmål og svensk. Skriftlige opgaver: 8. Hvad er sund læsning og hvad ikke? 9. Island. 10. Hvad betydning har det at være vel hjemme i sit modersmaal? 11. Ilden er en god tjener, men en slem herre. 12. Den norske naturs ejendommelighed i sammenligning med de andre europæiske landes. 13. Sana mens in corpore sano. 14. Mindernes betydning for samfundet og den enkelte. 15. Moralen i ordsproget «Enhver er sig selv nærmest». 16. Selvvalgt opgave.

VI. Pauss & Lassens læsebog, 3die skoletrin 3die afdeling læst og gennemgået, desuden udvalgte stykker af de øvrige afdelinger. Hofgårds grammatik med dens tillæg om verslæren. En kort oversigt over digtarterne dikteret. Analyse. Svensk.

Skriftlige opgaver: 1 a. En ferietur. b. Skildring af en norsk bygd. 2. Handlingen i A. Munchs historiske skuespil «En aften på Giske», og en kort fremstilling af de i stykket forekommende versarter. 3. En udvikling af ordsproget «Udholdenhed flytter bjerge». 4. Nutidens samfærdselsmidler til lands. 5. Skildring af en norsk by (efter eget valg). 6. Karakteristik af personerne i stykket «Den politiske kandestøber». 7. Holbergs karakteristik af nordmændene. 8. Det norske sjømandsliv, dets gode og slette sider. 9. Min fridag den 15de februar (ext.). 10. Kunsten at blive rig. 11. En sammenligning mellem Norges og Sveriges naturlige beskaffenhed og de deraf flydende hjælpekilder. 12. Krigens gavnlige og skadelige virkninger. 13. Den franske revolutions verdenshistoriske betydning. 14. Geografiens studium og nytte. 15. En tale for en selvvalgt gjenstand. 16. En vårdag.

VE. Af grammatik fornemlig sætningslæren. Af Pauss & Lassens læsebog gennemgaaet: Sildefiske på Bergenskanten. Fjeldstaven min. Snebræen Folgefonn. En by på vestlandet i gamle dage. Måltrosten. Moderens korstegn over barnet. Asgårdsrejen. Et barndomsminde. På Karl Johans begravelsesdag. Lad-Hans. Herman Ruge. Besøg i et bondebryllup. Under den norske kyst. Silden kommer. Jeg er nu saadan, jeg. Norges storting. Bergljot. Juleaften. De nordamerikanske fristater. Menigmands politik. Nordfjordshesten. Var jeg en arbejdsmand. Trækfuglene vender hjem. Jakob von Tyboe. En sangfugl. Den politiske kandestøber.

Skriftlige opgaver: 1. Mine sommerferier. 2. Mit fødested. 3. I friminuterne. 4. Fortæl om den mand i historien, som tiltaler dig mest, og angiv, hvorfor han gør det. 5. En erindring. 6. Sammenligning mellen østlandets og vestlandets naturforholde. 7. Tilbageblik paa det forløbne år. 8. Mine juleferier. 9. Oversættelse fra tysk. 10. Beskrivelse af skolebygningen. 11. Mine yndlingsbeskæftigelser. 12. Hvad lærer vi af Andersens eventyr «Det er ganske vist»? 13. Beskrivelse af kirken. 14. Oversættelse fra tysk. 15. Gjengiv kortelig indholdet af «Den politiske kandestøber».

IVE & III. Hofgårds grammatik §§ 111—162. Nogle literaturhistoriske notiser, læsning og foredrag af digte. Diktat afvexlende med gjenfortællinger samt for IVs vedkommende følgende skriftlige opgaver: 1. En kjælketur. 2. Hesten. 3. Fortæl om vore vigtigste husfugle. 4. Molde.

II. Læst 2den og 3die afdeling af Eriksen og Paulsens læsebog. Grammatik: Taledelene; formlære; den udvidede sætning, hoved- og bisætning; hovedreglerne for anvendelsen af komma-tegnet. De vigtigste retskrivningsregler efter Års. Endel lettere digte lærte udenad. 2 ugentlige diktater.

I. Læst fra stykke 53 i 1ste afdeling til stykke 7 i 3die afdeling af Eriksen og Paulsens læsebog. Grammatik: Taledelene, verbets hovedformer, de vigtigste sætningsdele. Endel småvers lærte udenad. 2 ugentlige diktater; 1 ugentlig afskrift.

I tysk.

1. Schillers Tasso og udvalgte digte af Antenrieths læsebog.
- VI. Udvalgte læsestykker, prosa og poesi, af Pauss og Lassens læsebog for mellemklasserne. Løkkes større grammatik læst og repeteret. 1 ugentlig stil efter Knudsens stiløvelser, engelsklinjen desuden 1 stil ug. ext.
- VE. 90 sider af Pauss og Lassens læsebog (stykkerne 26—47, med forbigåelse af 37, 39, 40, 43, 44, 45). Af Løkkes grammatik formlæren og af syntaxen til § 192. Nogle digte læste udenad. 1 ugentlig hjemmestil og hver anden uge 1 extemporalstil. Stoffet i stilopgaverne dels fra Knudsens stiløvelser, dels fra det i læsebogen gennemgaaede.
- IVE. Pauss og Lassens læsebog pag. 1—53. Løkkes mindre grammatik §§ 56—117. Skriftlige øvelser.
- III. Knudsens læsebog fra pag. 134 ud. Løkkes mindre grammatik læst og 2 gange repeteret. Ugentlig 1 skriftlig oversættelse fra norsk til tysk.
- II. Af Knudsens elementarbog til adjektivets komparation.
- I. Præsens og impf. af et svagt verbum. Substantivet med artikelen i nom. sing. og plur.

I fransk.

- 3, 2 & 1. Knudsen og Wallems læsebog for gymnasierne pag. 1—100, 203—249, 263—306. Joh. Storms Dialogues français 1—49. Grammatik oversigtsvis, samt Wallems Øvelser til den franske syntax. Extemp. Lamartine, Graziella pag. 1—17.
- VI. Knudsens og Wallems læsebog for middelskolen pag. 5—51 98—106; af Knudsens grammatik formlæren og det vigtigste af syntaxen.

I engelsk.

1. Kun nogle ugers undervisning.
- VI. Brekkes engelske læsebog pag. 61—84, 117—166, 218—283; extempore pag. 167—217. Løkkes større grammatik, syntax. 1 ugentlig stil.
- VE. Brekkes læsebog pag. 1—66. Løkkes grammatik formlæren og af syntaxen til § 191. 2 ugentlige stile, dels hjemmestile,

dels extempore, samt i sidste halvår 1 ugentlig diktat efter digte, der senere læstes udenad. Stoffet til stilene dels fra Løkkes stiløvelser, dels fra det i læsebogen gennemgaaede.

IV. Løkkes læsebog pag. 1—54, 65—79 (stykket 28 oversprunget), 92—95, 103—107, 110—113 (tilsammen 76 sider); af Løkkes mindre grammatik formlæren; ved de indledende sætninger gik mundtlig fremsigelse og skrivning på tavlen hånd i hånd; senere skrevet diktat.

I latin.

3. I 1ste halvår: Repeteret Horats's oder (500 v.) og breve (600 v.); Liv. XXIII & XXIV; Cic. in Catil. II & IV. Thomsens romerske antikvit.; en exstemporaloversættelse hver uge; en hjemme-oversættelse hver anden uge. I 2det halvår: Repeteret Cic. Cato major; Tac. Agric.; Horats; Vergils Æneide I & II. Det resterende af Thomsens antikvit. gennemgået; endvidere dikteret en oversigt over den romerske literaturhistorie, og gennemgået af Schreiners lat. grammatik §§ 285—427. 23 skriftlige oversættelser (Gjør og Johansens opgaver).
- 2 & 1. Cic. in Catil. II & IV; Cic. pro lege Manilia; Cic. Cato major; Sall. Catil. og (extemp.) Jugurtha (indtil cap. LIV). Virgils Æneide II. Schreiners lat. grammatik fra syntax til 4de afsnit. Repeteret Schreiners vocabularium. 1 ugentlig oversættelse.
- VI. Caes. de Bello Gall. I & II.; Cic. in Catil. I & III; Corn. Nep. læst 3 og repeteret alle feltherrer. Phaedri fabler. Alt efter Voss's lat. klassikere. Schreiners grammatik kasuslæren. 1 ugentlig stil efter Johansen.
- VI & IV. Ingen disciple.

I græsk.

3. Herodot I, 1—75; Soph. Oid. Tyr.; Plat. Apol. Socr.; Xenoph. Anab. I; Homers Iliade I—III; Curt. grammatik ved Voss; Bojesens antikviteter.
2. Herodot I, 1—75; Soph. Oid. Tyr.; Plat. Apol. Socr. (ikke repeteret); Xenoph. Anab. II, 6 ud og III 1 & 2 Grammatik og antikviteter som 3.

1. Curt. grammatik ved Voss til syntax. Schenkl's elementarbog indtil «Læsestykker og fabler» (udvalgte eksempler). Xenoph. Anab. II og III, 1 & 2.

I historie.

- 3, 2 & 1. Englands historie efter L. Kr. Då. Eriksens Nordens historie.
- VI. Verdenshistorien efter Nissen repeteret. Eriksens Nordens historie.
- VE. Af Nissens verdenshistorie Oldtiden. Af Nordens historie fra «Enevoldsmagtens indførelse» ud.
- IVE. Nissens verdenshistorie fra § 115 ud.
- III. Schjøth's lærebog forfra til pag. 147.
- II. Winthers lærebog.
- I. Do. do. til «Den nyere tid».

I geografi.

- VI. Geelmuydens geografi repeteret.
- VE. Do. do. fra «Norge» til «Amerika».
- IVE og III. Horns lærebog fra «Mellem-Europa» til «Amerika». (Pag 71—127). Lidt karttegning.
- II. Horns lille geografi. Karttegning uden ruder eller hjælpe-linjer. Det vigtigste af den astronomiske geografi gennemgået.
- I. Horns lille geografi med karttegning som i II.

I naturkundskab.

- VI. Sørensens zoologi repeteret; ligeså Sørensens botanik. Begge discipliner gennemgåede under stadig benyttelse af skolens samlinger af præparater og plancher. Plantebestemmelser efter Sørensens «Flora». I fysik er hele Getz's lærebog i fysik for middelskolen gennemgået med stadig udførelse af eksperimenter ved hjælp af skolens samling.
- VE. Zoologi og botanik sammen med VI såvel for gutter som for piger. I fysik har gutterne gennemgået Getz's fysik forfra til afsnittet «Lidt kemi». Undervisningen ledsaget af eksperimenter.

- IVE og III har i zoologi og botanik havt undervisning fælles. I zoologi har IVE med stadig benyttelse af skolens præparater og tegninger efter Sørensens zoologi og efter mundtlig gennemgåelse af enkelte væsentligere afsnit, f. ex. fiskerierne, de vigtigste typer af insekterne, edderkopperne o. fl., gennemgået fra «Fiskene» til «De pighudede». I botanik har IVE læst Sørensens «Planterigets naturhistorie» forfra til «Helkronede». Levende planter og plancher stadig anvendte. III forfra til «Planternes indre bygning».
- II. Hvirveldyrene gennemgåede væsentlig mundtlig med fortællinger og beskrivelse af de vigtigste typer, og med stadig anvendelse af skolens samling og tegninger. Disciplene har benyttet Sørensens zoologi ved siden af den mundtlige gennemgåelse, dog uden lektielæsning. Det gennemgåede er indøvet ved jævnlig examination.

I matematiske fag.

3. Brochs arithmetik repeteret. Ligeledes Guldbergs stereometri og trigonometri med undtagelse af de afsnit, for hvilke latinartianere er fritagne. Det hele artiumspensum er indøvet ved skriftlige opgaver, dels hjemme, dels på skolen.
- 2 & 1. Guldbergs stereometri og trigonometri læst og repeteret med undtagelse af de afsnit, for hvilke latinartianere er fritagne. Det læste er indøvet ved skriftlige opgaver, dels hjemme, dels på skolen.
- VI. Arithmetik: gutterne og 1 pige (på latinlinjen) har efter Bonnevis arithmetik gennemgået potentslæren, proportioner, logaritmer og ligninger af 2den grad. Pigerne på engelsklinjen har tildels efter Bonnevis «Bogstavregning» gennemgået potentslære, proportioner, ligninger. Det til examen forlangte pensum er for samtlige disciple indøvet ved skriftlige opgaver, især på skolen, dels også hjemme. Geometri: Bonnevis plangeometri læst og repeteret af gutterne og den ene pige på latinlinjen. De to piger på engelsklinjen har benyttet Bonnevis udmålingslære samt til konstruktionsøvelser væsentlig Getz's konstruktionsopgaver. Også i geometri er pensum indøvet ved skriftlige arbejder på skolen og hjemme.

- VE. Arithmetik: Gutterne: Proportioner, kvadratroduddragning og ligninger af 1ste grad, væsentlig efter Bonnevis arithmetik. Pigerne: Bogstavregning, proportioner, ligninger af 1ste grad, væsentlig efter Bonnevis bogstavregning. Begge parter praktiske opgaver af forskjellig art. Geometri: Gutterne: Bonnevis geometri fra 2den til 6te bog læst og repeteret. Pigerne har af Bonnevis udmålingslære gennemgået forfra til «Firkanter». Alt indøvet ved skriftlige arbejder fornemlig på skolen.
- IVE. Bonnevis arithmetik 1ste bog med eksempler. Bonnevis geometri 1ste bog. Getz's konstruktionsbog 2det hefte. Nicolaisens regneskole fra addition af brøk i 14de trin til «Blandede opgaver» i 15de trin. Samme pensum i hovedregning.
- III. Getz's konstruktionsbog 1ste hefte samt af Nicolaisens regneskole fra pag. 50 VI til pag. 69, 15de trin. Samme pensum i hovedregning.
- II. Nicolaisens regneskole 12te trin I—V i tavlerregning og hovedregning.
- I. Nicolaisens regneskole 6te til 9de trin.

I skrivning.

Skrivebøger udgivne ved offentlig foranstaltning.

- I & II. Hefte 1—3 samt taktskrivning og øvelser på skoletavlen.
- III. Tildels 4de hefte.
- IVE, VE og VI. 2 sider pr. uge i 4de eller 3die hefte som hjemmearbejde.
- Af og til skriveøvelser efter diktat.

I tegning.

- VI. Efter opgaverne i tegning ved de foregående års afgangsexamen, samt 3 af Schmidts fortegninger (pl. XXII—XXIV).
- VE. 6 à 8 tegninger efter Schmidt (XV—XXIV).
- IVE. Gutter: Schmidts fortegninger pl. XI—XXII, piger: X—XVI.
- III. Cirkler, ovaler og lettere bladformer samt af v. Hannos ABC pl. 22—37, ialt 35 tegninger.
- II. Bredveis «Rette linjers deling» samt af v. Hannos ABC til pl. 24.

I sang.

Gutterne: Øverste parti: 3stemmig og tildels 2stemmig sang, dels alene, dels sammen med pigerne. Nederste parti: Node-, interval- og taktlæren. 1stemmige sange.

Pigerne: 2stemmige sange alene; 3- og nogle 2stemmige sange sammen med gutternes øverste parti.

Årets kuld af syngende disciple har på grund såvel af naturlig begavelse som af stemmeskiftning været dårligt.

I håndarbejde

har gjenstanden for undervisningen udelukkende bestået i linsøm og strikning.

I gym
 efter lærerens, premierlieutenant

Termin.	Elevernes antal og inndeling i partier.						Opflyttede fra 2det til 1ste parti.	Nedflyttede fra 1ste til 2det parti.	Det fastsatte timetal.
	1ste parti.		2det parti.		3die parti.				
Høsttermin 1886.	Gutter		Gutter		Piger		5		3die parti kl. 4—5 hver 2den dag.
	over 15 år.	under 15 år.	over 15 år.	under 15 år.	over 15 år.	under 15 år.			
		10	5	2	25				
Vårtermin 1887.	10	5	3	24		16		1	

Med 1ste parti er gjennomgaaet middelskolens pensum.

— 2det — 7 tabeller, udarbejdede efter Bjørnstads «Håndbog i
 Gymnastik».

gymnastik

W. Knudsens indberetning.

Fraværelser.				Retskaberne og deres tilstand.	Svømning.		Exercitie.
Årsager, der bevirker stadigt fravær.		Årsager, der har bevirket kortere tids fravær			Antal svømmende.	Antal ikke svømmende.	
Vanførelse.	Brok.	Sygdom i bevægelsesorganer.	Andre årsager.				
		1	3*	Hest, kasse, buk, ribbestol, slingrestige, bom, slagen-tringstoug, 12 entretouge, 3 stænger, 2 dybdesprangkas-ser, 2 puder, 2 bænke.	18	24	Skoleårets 3 første dage. Øvelsestid: Fm.: 8—10, 11—1. Efm.: 4—5.
		4*	1		Som forrige halvår.		

*) heraf 2 konfirmerede piger fritagne.

Ied 3die parti samtlige tabeller efter «Minnesbok i gymnastik».

VII. Afgangsexaminer.

1. Middelskolen.

a) 1886:

Til examen fremstillede sig samtlige Vite classes 6 disciple, 2 på latinlinjen (af hvilke den ene ikke bestod den skriftlige prøve) og 4 på engelsklinjen, samt 9 privatister (1 gut og 8 piger).

Af skolens disciple erholdt:

Martin Bye (L),	discipel fra 1880 (I),	hovedk. meg. g. 1.61
Waldemar Haugan (E) «	« 1880 (I) —	godt 3.00
Gustav Christensen (E) «	« 1884 (VE) —	meg. g. 1.93
Kristian Nøsen (E) «	« 1882 (IVE) —	meg. g. 2.17
Kristian Rasmussen (E) «	« 1882 (IVE) —	meg. g. 2.50

b) 1887:

Til examen fremstillede sig samtlige Vite classes 8 disciple, 4 på latin- og 4 på engelsklinjen, (af hvilke 1 gut ikke bestod den skriftlige prøve). Ingen privatister.

Olaf Bye (L)	discipel fra 1881 (I),	hovedk. udm. g. 1.39
Christopher Holm (L) «	« 1883 (III) «	meg. g. 2.18
Ferdinand Lyng (L) «	« 1881 (I) «	meg. g. 2.07
Signe Schøyen (L) «	« 1886 (VIL) «	udm. g. 1.46
Hagbarth Hansson (E) «	« 1886 (VIE) «	meg. g. 2.37
Henriette Høstmark (E) «	« 1886 (VIE) «	meg. g. 1.61
Louise Høstmark (E) «	« 1886 (VIE) «	udm. g. 1.43

2. Examen artium ved latinalgymnasiet.

a) 1886:

Til denne examen fremstillede sig 3die classes 6 disciple (og 1 privatist, som ikke bestod den skriftlige prøve).

	Norsk udarb.	Lat. overs.	Mathn. skr.	Religion.	Oldnorsk.	Latin.	Græsk.	Fransk.	Historie.	Mathm.	Hovedkar.		
1. Nils Brinchmann	3	3	1	2	2	2	2	1	2	3	2	1	Meg. g. 2.00
2. Thor Fladmark .	3	3	4	1	2	1	2	2	2	2	2	2	Meg. g. 2.17
3. Ludvig Haugan .	3	4	4	2	3	2	3	3	3	3	3	2	Godt 2.97
4. Lars Kanestrøm	4	4	4	2	2	2	2	2	3	3	2	4	Godt 2.83
5. Olaf Levanger..	3	3	5	2	1	1	2	1	2	2	1	3	Meg. g. 2.17
6. Kristian Olafsen	3	2	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2	Meg. g. 1.50.

No. 1 discipel fra 1880 (IV L), No. 2 fra 1877 (I), No. 3 fra 1877 (I), No. 4 fra 1881 (VL), No. 5 fra 1876 (I), No. 6 fra 1882 (VL).

b) 1887:

Til denne examen, der for den mundtlige prøves vedkommende afholdtes ved Ålesunds latینگymnasium, fremstillede sig 3die classes eneste discipel:

Jakob Tanner, 2. 2. 2. 1. 2. 3. 3. 2. 2. 2. 2. 2. 2. Meg. g. 2.08.
Skolens discipel fra 1875 (II) til 1880 (VI) og fra 1ste kvart. 1885 (1).

I årsprøvernes anordning har der ved denne skole ikke været gjort nogen afvigelse fra det sædvanlige.

VIII. Skolens bibliothek og samlinger.

a. Bibliothekets tilvæxt i 1886.

A.

Grimm Wörterb. VII 7—8. IV II 7, VI 1 & 2.

Georges Wörterb. Lat.—deutsch. I & II.

— — Deutsch.—lat. I & II.

Pape Wörterb. Griech.—deutsch. I—II.

— — Deutsch.—griech. I.

B.

V. Voss. De vigtigste glosser til Odysseens I—III og V—VIII.

D.

Nogle holdepunkter for midsk. underv. i norsk, 3die opl., Thjem 1886.

Småstykker til afskrivning i forb.klasserne.

E.

Sommerfeldt, Engl. lit.hist. i udtog, Kr.nia 1886.

Staggemeier, Emanation, aflh. om naturkræfterne, Ålborg 1886.

R. Kleen, Naturrätt och rättsliga förbegrepp, I—V.

C. P. Caspari, Eine Augustin fälschlich beilegte Homilia de sacri-legiis, Kr.nia 1886.

F.

Fattigstatistik for 1882 og 1883.

Norges offic. statistik, 3die række no. 27, Beretning om skolevæsenets tilstand 1881.

B. Gundersen, Udtog af den polit. geografi, 2den udgave.

Chr. Jensen, Schema til brug ved geografiunderv. i småklasserne.

Ove Malling, Store og gode handlinger, 6te opl., Kb.havn 34.

Statsråd P. Motzfeldts dagbog 1814, Kr.nia 1882.

Starbäck, Sveriges historia, heft. 31—78.

Barstad, Bergens forsvar, 3—5.

Kjær, Norges land og folk, 2.

Løffler, geografi 11te (sidste) hefte.

G.

Skoleprogrammer 1886:

- 1) Ålborg. 2) Ålesund (Om underv. i bygdemål og landsmål).
- 3) Århus. 4) Arendal. 5) Bergens kathedralskole. 6) Bergen, Hambros skole. 7) Bergen, Tanks skole. 8) Carlskrona (Om latinundervisningen af G. R. Schlyter). 9) Carlstad (Om svenska riksdagen under Erik XIV regjering af A. Nilsson). 10) Calmar.

- 11) Kristiania, Års & Voss's skole (Nogle ord om karttegning i geografiunderv. af Arstal; Lidt om skriftl. analyse ved S. V. Hofgård). 12) Kristiania, Andersens skole (Prøver af latinske stiløvelser, af A. Lowum). 13) Kristiania, Gjertsens skole. 14) Kristiania, Borger- og realskole. 15) Kristiania, handelsgymn. (Om handel og handelsberettigelse m. m. af Fr. Hagerup). 16) Kristiansands kathedralskole. 17) Drammen. 18) Falun. 19) Fredriksborg (Lidt om sløjd i Sverige og Norge). 20) Fredrikshald. 21) Gefle. 22) Göteborg, Högra latinläroverk. 23) Göteborg, Real-läroverk. 24) Halmstad. 25) Hamar. 26) Haugesund. 27) Helsingborg. 28) Herlufsholm (Tilbageblik på processerne om H. 1573—1575, af Kjer). 29) Hernösand. 30) Horsens (Nogle ord til overvejelse). 31) Hudiksvall (Reseberättelse af Ek). 32) Jönköping. 33) Kjøbenhavn, metropolitanskolen. 34) Kjøbenhavn, Borgerdydskolen i Kjøbenhavn. 35) Kjøbenhavn, Borgerdydskolen på Kristianshavn. 36) Kjøbenhavn, Lyceum. 37) Kjøbenhavn, Haderslevs læreres skole. 38) Kjøbenhavn, Hauchs latin- og realskole. 39) Kristianstad. 40) Laurvik. 41) Lillehammer. 42) Lillesand. 43) Linköping. 44) Luleå. 45) Lund, Kathedralsk. 46) Lund, Priv. Elem.-skola. 47) Malmö (Reseberättelse af Darin; Danmarks uppträdande i den svenska thronföljarefrågan åren 1739—1743, af O. Nilsson. III. Forts.). 48) Molde (Kgl. resol. og departement-sskrivelser vedrørende skoleloven af 17de juni 1869. Forts. fra 1875, 1877 og 1880). 49) Moss (Skoleeffterr. 1810—1886). 50) Norrköping (Riksdagen i Stockholm 1655, af M. Børjesson). 51) Nykjøbing (Naturvidensk. meddelelser, af M. Jespersen). 52) Nyköping. 53) Odense. 54) Randers. 55) Ribe (Bogsaml.). 56) Roskilde. 57) Rønne. 58) Sorø. 59) Skara (Elementär stereometri, af Limansson). 60) Skien. 61) Stavanger (Det off. skolevæsen i det rom. rige). 62) Stockholm, Högra latinlärov. å Norrmalm. 63) Stockholm, Nya elementärsk. (Om fornsvenska personnamn på ing och ung, af Lundgren). 64) Stockholm, Högra å latinlinjen fullst. läroverk å Södermalm. 65) Stockholm, Högra realläroverk (Den svenska skolordningen af 1649, af G. Sundbärg). 66) Stockholm, Lyceum för flickor. 67) Stockholm, Wallinska skolan. 68) Stockholm, Beskowska skolan. 69) Strengnäs. 70) Sundsvall. 71) Tromsø. 72) Trondhjem, Kathedr. 73) Trondhjem, Tekn. Læreanstalt. 74) Umeå.

75) Upsala (De signis militaribus Romanorum, scr. Dahlman). 76) Upsala, Fjellstedtska skolan. 77) Valders. 78) Venersborg (I rättstafningsfrågan, af I. Nordwall). 79) Vesterås. 80) Vestervik (Reseberätt. af Berggren). 81) Wexiø (Aristophanes, et stykke grekisk literaturhist. af H. Andersson). 82) Viborg. 83) Visby. 84) Ørebro. 85) Østersund (Mynt- og medaljsaml. III, af P. Olsson).

H.

Kristiania Vidsk.selskabs forhandl. 1885.

Vor ungdom, tidsskrift 1885.

Arkiv for mathm. og naturvidsk. X, 3—4, XI 1—4.

Nyt magazin for naturvidsk. XXX, 1—4.

Historisk tidsskrift, 2den række, V, 3.

Romsdals amtsformandskabs forhandlinger 1886.

Statistisk årbog for kongeriget Norge, 6te årg., 1885—86.

Univ. og skoleannaler, årg. 1886.

Nordisk tidsskrift for filologi VII, 3.

J.

Joh. Storm Munch, Fjeldblomster, Kr.nia 1813.

Lamartine, Graziella. 2 expl.

L.

Den norske Nordhavs-exp. 1876—78, XV Crustacea, II. XVI Mollusca, II.

Sahlertz, Plante-atlas 8—16.

M.

Wilse, Rejse-iagttagelser i nogle af de nord. lande. 4 bind. Kb.havn 1790—1793.

G. P. Blom, Bemærkninger på en rejse i Nordlandene i 1827. Kb.havn 1832.

Nordenskiölds Grønlands-exp. 4 & 5.

N.

Pauss & Lassens læsebog i modersmålet, 2det opl., 1885.

B. Gundersen, Tysk læsebog for midsk. højere klasser, Kr.nia 1886.

O.

O. T. Krogh, Oplysn. om hvad den lutherske gudstjeneste har været, Kri.nia 1857.

P.

Norges gamle love indtil 1387. I—IV.

Chr. Holst, 4de beretning om Bygdø kongsgård, med tillæg, Kri.nia 1886.

Rglmt. for middelsk. afgangsexamen $1\frac{1}{3}$ 1886.

Romsdals budstikke, 20 årgange, 1867—1887.

Norges statskalender 1886.

b. De naturvidenskabelige samlinger i 1886—1887.

1. Afgang.

1 fagergåse |
1 århøne | dubletter bortbyttede til almueskolen mod 1 dovendyr.

2. Tilvext.

1 konvex lindse, større.

1 — — — — — , mindre.

1 konkav lindse.

2 glaspumper på samme stativ.

1 kugle med ring, til udvidelse ved opvarmning.

1 rivningsapparat.

1 udvidelsesapparat for luft og vædske.

2 Geislerske rør.

1 liden dampmaskine.

1 Bunsens stativ med klemme.

16 kogeflasker.

1 sæt bægerglas.

2 tragtrør.

1 sprøjteflaske.

2 Woulfeske flasker.

3 porcellainsskåle, 1 platinasvamp, endel glastrør og 1 par gummislanger.

1 gaffelstativ af træ.

1 flaskeelement. Nogle farvede glasplader.

Model af strubehoved af gibs.

Do. « øret « do.

1 falk (*Falco peregrinus*).

1 pindsvin (*Erinaceus europæus*).

1 and (*Anas barchas*).

1 dovendyr (tilbyttet fra almueskolen).

1 færdigbygget bikube.

IX. Skole- og indskrivningspenge (i kroner). Skolebeneficiær.

Skoleart.	Klasse.	No. 1 af sødsken- de.	No. 2 af sødsken- de.	No. 3 af sødsken- de.	No. 4 o. s. v. af sødsken- de.	Indskriv- nings- penge.
Middel- skolen.	I.	64	48	32	-	8
	II.	80	60	40	-	8
	III.	80	60	40	-	8
	IV.	112	84	56	-	16
	V.	128	96	64	-	16
	VI.	128	96	64	-	16
Latin- gymnasiet.	1.	144	108	72	-	16
	2.					
	3.					

For piger er i middelskolen skolepengene i de 2 nederste klasser 60.00, i III & IV 80.00 og i V & VI 100.00, — alt med forholdsvis samme moderation som for gutter. — Samme indskrivningspenge.

Af «Amtmand Krohgs legat» uddeles ved årets slutning renterne (kr. 54.67) til en trængende og værdig discipel (fortrinnsvis blandt amtmandens ætlinger).

I 1886—87 tilstodes der 4 fripladse, der uddeltes som 2 hele og 4 halve: 1 halv i 3, 2 halve i 2, 1 halv i 1, 1 hel i IV E, 1 hel i II, til et samlet beløb kr. 464.00 (kun til gutter).

Skolens kasserer er forhenv. adj. H. L. Sommerschild.

X. Almindelige bemærkninger.

På foranledning af overbestyrelsen blev skolen, der som landets øvrige offentlige skoler for den højere almindeligere tidlige havde omfattet kun gutter, ved begyndelsen af skoleåret 18⁸⁶/87 omdannet til kombineret gutte- og pigeskole med saakaldet fællesundervisning for disciple af begge køn. Fællesskabet blev dog ikke fuldstændig gennemført, idet ikke blot gymnastik- (og tildels sang-) undervisningen blev given særskilt, men ogsaa i andre fag, f. ex. fransk og naturkundskab samt matematik, indskrænkninger gjordes i pigernes undervisning, hvorhos dennes daglige begyndelsestid for pigerne fastsattes til kl. 9, medens den for gutterne vedblev at være kl. 8. Herved forårsagedes store vanskeligheder ikke blot i timetabellens affattelse, men ogsaa i undervisningens anordning idet hele. Pigernes optagelse i skolen foranledigede ogsaa endel, vistnok mindre betydelige, indretningsarbejder i lokalet og anskaffelser af forskjelligt slags, hvorimod et af rektor og skoleråd sterkt anbefalet byggeforetagende — beregnet på at skaffe bedre plads for undervisningen i naturfag og for dettes samlinger, samt tegnesal og sær-

skilt værelse for det kvindelige håndarbejde — ikke blev iverksat. Ikkedestomindre har skolerådets og forstanderskabets udtalelser om forandringen lydt meget fordelagtigt.

Bortset fra hvad ovenfor er berørt, har der ved lokale og og inventarium ikke været udført nævneværdige foretagender.

Ved skoleårets begyndelse viste sig betydelig nedgang i gutternes discipelantal, en nedgang, som imidlertid blev paa det nærmeste neutraliseret ved pigernes tilkomst.

Disciplinen har været god, ligesaa sundhedstilstanden.

XI. Skolens regnskab (i uddrag).

1.	Udgifter.		
	a. Lønninger	kr.	25 306.67.
	b. Bibliothek og samlinger	-	335.95.
	c. Fripladse og legater	-	518.67.
	d. Lys og brænde	-	270.26.
	e. Forskjellige udgifter	-	124.85.
2.	Indtægter.		
	a. Skole- og indskrivningspenge	kr.	5 856.00.
	b. Bidrag af kommunen	-	1 600.00.
	c. Andre indtægter	-	266.98.
	d. Tilskud af statskassen	-	18 520.00.
